

እምነት እምነት

እምነት + ወከኝ?

(My God, my God, why have you forsaken me?)

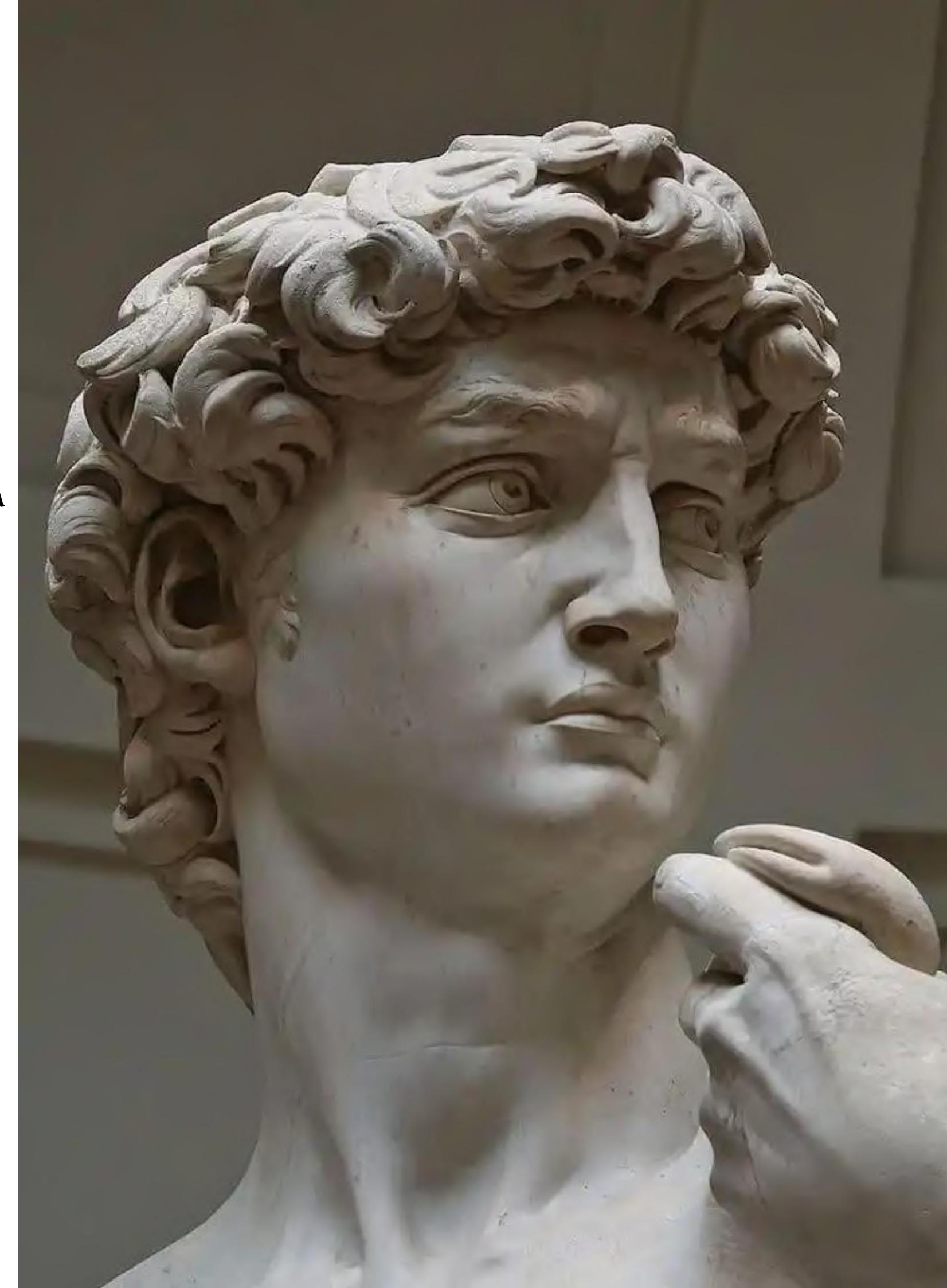
መዝሙር 22

▣ ነገስ ደዎት

(Historical Background)

የመራበት ዘመን - 1010-970 ዓ.ም

- ከቦግ መብቃነት ወደ ጉባኤና በእግዚአብሔር ምርጥና ፈይል
የመጣ የእስራኬል 2ኛ ጉዳት ነበር::
- ይህ ስው በለቅኬና በገና ደርፊሮ ሲሆንና፣ በእግዚአብሔር
ዘንድ እንደ ለጠባለ እና ለእግዚአብሔር ሲሆ የተመረጋ
ስው ነው::
- ከመዝሙር ደዎት 150 ከሚፈወች ወሰጥ 73ቱ በቀጥታ
'የዳዎት መዝሙር' የሚሉ ሲሆን ከእነዚህ ወሰጥ 13ቱ
በንገዱ ሂደወት ወሰጥ ከተከሰቱት ከስተዋወች የ
የተያያዘ ዓቸው::
- መዝሙር 22 'የዳዎት መዝሙር' የሚሉ ሲያሟ
ከተሰጣቸው መዝሙርች መሄድ እንዲ ሲሆን ከርስቶስ
ከመምጣቱ 1000 ዓመታት ገዢ በደት ተወሪ እያሳሳ
በስቀላቸውን የሚገጥመውን እያንዳንዶን ነገር በማድረግ
መንገድ የሚዘረዘሩር ለይ ምልሬፍ ነው::

□ ሂዝብ 22 - ሂዝብ ወደሳ ተንበት?

(Psalm 22 - Song or Prophecy?)

- የመዝሙር 22ን መሠረታዊ ይዘት ለማጣሚ መዝሙራት ተንበታዊ ለሆነ አይችለም የሚል መግት ይነሳል::
- መዕከና ቅድሞችንን ስንጻትን ጥን እንደዚበቀም የዚ. 3 ያላ ተንበታዊ ከፍሎች በዝማሪ መሰከተው እናገኘለን:: "የነበረ የዚበቀም ደለሞት በመዝሙር::" ይን 3:1
- "ዳዋትና የወራዋቸ አለቆቻም ከከሳና ከከማን ከከድቻም ልቻቻ በመስራቅና በበገና በጀናድልም ተንበት የሚኖገሩትን ሰዎች ለማገልጻል ለያ..." ከኩ ኮኩ 25:1
- ከሁሉ በለይ ደግሞ አያስፈልጊ ሲሆ ተንበት መዕከናት በቃ አይሆኑ ሁኔታ መዝሙራትም ምቻም ስለእርስት እንደሚኖገሩ ተናግሽል::
  - "ከእናንተ ጋር ማለሁ በመሰኔ ስጋና በነበረት መዝሙራትም ሲለ እኔ የተሻወው ሁሉ ይፈጸም ከንድ ይገባል በያ የነገድቻሁ ቅለ ይህ ነው አለቻው::" ለቁ 24:44
  - "መሰንበ በታምኑት እኔን ባመናቻሁ ካበር እርስት ሲለ እኔ ደይኤልና::" የቁ 5:46

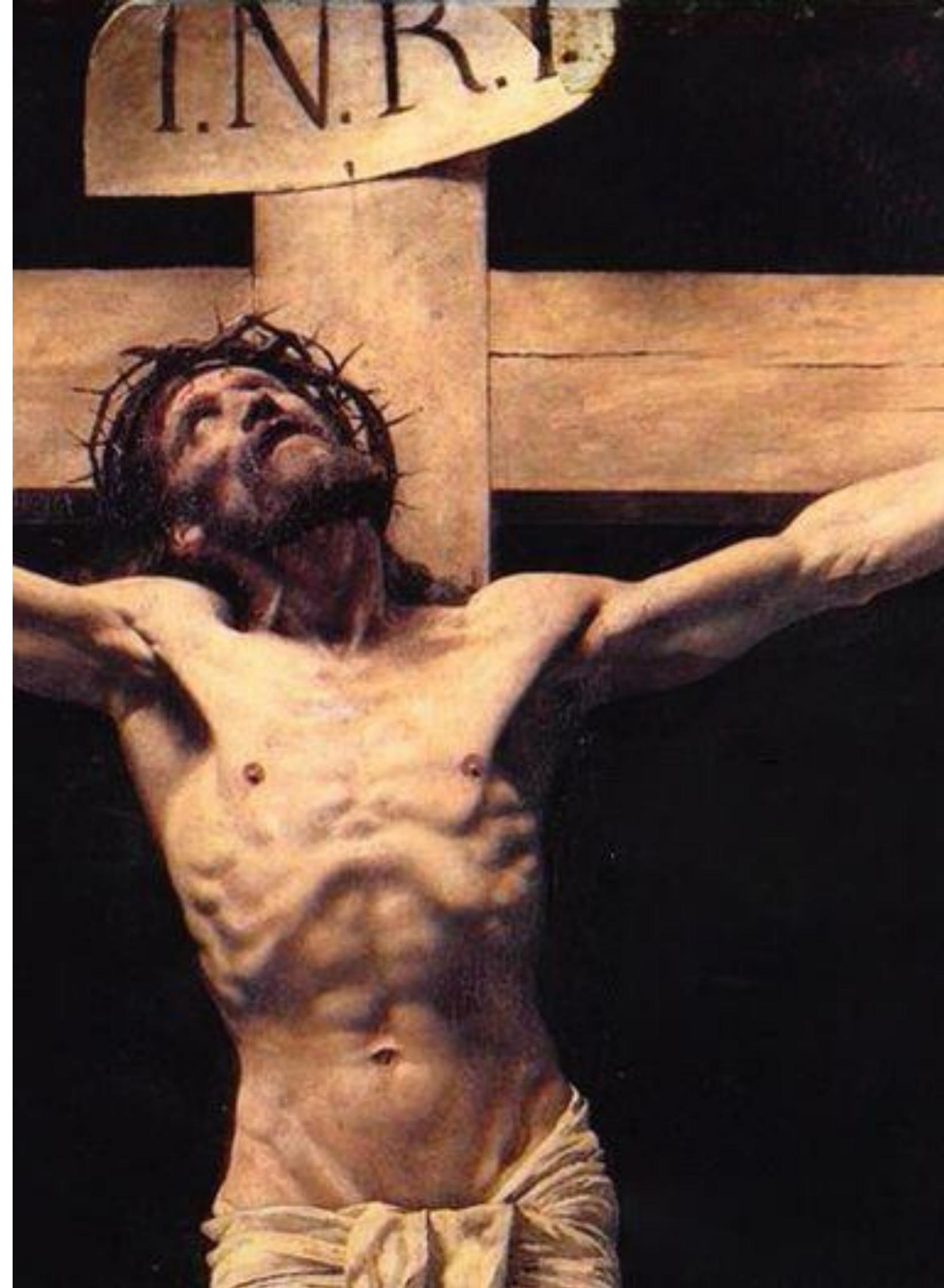
□ "ለምን +ወከኝ?"

("Why have you forsaken me?")

ክፍል - ቁ. 1-5

- ይህንን ፍንበብ እየሰራን እንደሚያመለከት የጠቀስው የመጀመሪያው ስው ሲሆ እየሰራ ነው፡፡
  - "በዘመኑ ስዓትም እየሰራ፡፡ እለሁ እለሁ ለማ ለበቃቻኝ? በለ በታላቂ ዓይነዥ ማዣኝ፡፡ ይህም፡፡ እጥልኩ እጥልኩ፡ ሲለ ፍን ተወካኝ? ማለት ነው፡፡"

ማቴ 27:46
- እንደእና የምዕራፍና የቆጥር ማመሌከቻ ሲለለነበረቻው የዘመኑ ካሱን እይሁዳውያን አማራውችን ለለለው ለማስተወሻ የመጀመሪያውን ስንኝ ነበር የሚለት፡፡
- እየሰራም ያደረገው ይህንኑ ነው፡፡ የመጀመሪያውን ስንኝ በመስቀል ለይ ሆኖ በመተቀስ መለው ተንበታዊ አማራ እየተፈወሙ እንደሆነ ለብ እንደንል ያሳሰበናል፡፡

□ ቅለት

(*Tola`ath*)

- ❁.6 ላይ “ትል” ተብሎ የተጠቀሰው የዕብራይነት ቅል “תָּלָעַת” (ቅለት) ነው፡፡ የሚያመለከተውም ከፈምስን ወደም ቅድ ትልን (*Coccus ilicis* or *Kermes ilicis*) ነው፡፡ ይህች ሌዩ ትል በጥንት ቤት የከይሁድ ከሆኑን ሌብ በቀድ ቅለም ለማኑት ይጠቀሙት ነበር፡፡
- ይህች ትል እንቀለለውን ለመጣል እረዳን ከዘኝ/ከእንጨት ዓይ ተጠብቃለች፡፡ ከዘኝ ላይም ማጥምት መጠገድ አትቻልም፡፡
- እንቀለለውን ከጣለች በጃላ ትምታለች፡፡ በዋጭም ያማቁ ቅድ ፍሳሽ ስውነታን እንጨቱን ያቀልመዋል፡፡ በቀኑት ወሰት ለኋይት በንመለሰ ማን መል በመል ወደሚያጠብቃ ነው መጠሪ ፍሳሽ ተቀይሱ እናገኘታለን፡፡
- ይህ ከስተት ለእና ለልዕክ በመስቀል ላይ ከፈሰሰው የከርስቶስ ዳምና በእርስ ባጥ ህይወት ለገናነው ትልቁ ፍጥረታዊ ትምሳለት ሆኖ ያገለግለል፡፡ በእንጨት የሞተው ከስስት ቀን በጃላ ማን ያልተገኘውን ከርስቶስን ያሳይል፡፡
  - “ከጠአታቻ እናደ ሰላለ በቀለ፡ እናደ በረዳ ይነጋል፡ እናደ ዳም በቀለም፡ እናደ በዘተ ነው ይሆናል፡” እስ 1:18

□ ስደብ እና ገዢ

(Insult and Contempt)

ከፍል - ቁ. 7-8

- እንዱሁ ቅጥሮች በእየሰራስ መለያች ወል በቋል ስከዎናና ሲጠላ ማየት እንቃላለን፡
  - "የሚያልፏትም ልሳታውን እየነቀነቀ ይሰድበት ነበርና፡" ማቴ 27:39
  - "በእግዢኤሌክስ ታምኖአል፤ የእግዢኤሌክስ ልጅ ንና በለአልና ካውደደውስ አሁን ያደኑው፡፡ ከእርስ ወር የተስቀለት ወንበደች ደግሞ ያንተ እያሉ ይነቀፏት ነበር፡" ማቴ 27:43-44
- በስቀልቱ ወቅት እየሰራስ በህዝቦዎም ሆነ በየደማዳች መረጃዎች ከለፈና ሲደብ እንደደረሰበት ማየት እንቃላለን፡
- እንዱሁ ቅጥሮች በበላይ ካዲን ተንበት እና በእዲስ ካዲን ፍጽሃዊ መከከል ያለውን ቅጥተኛ ማንኛነት በማገላት እየሰራስ የሚቀበለውን መከራ እና ወርደት የሚያሳይ ተንበቻዊ ቅጥሮች ዓቸው፡፡

□ ΦΩΣΤ

(Humiliation)

ηρδ - Φ. 12: 16-18

- Φ. 12 ΟΠΟΙΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ: Φ. 16 ΛΕ ΠΑΘΗΤΗΚΗ ΜΗΙΟΝΩΝ ΕΓΙΓΛΙΔΗΣ::
- ΡΩΗΓΩΝ ΠΑΘΗΤΗΚΗ ΚΥΡΑΖΩΝ ΡΑΜΠΑΛΘ ΔΙΣΩΝ ΑΡΧΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑ ΝΩΝ ΠΡΑΤΗ ΣΥΛΛΑ ΔΗΤΗ ΦΩΣΤΗΣ::
○ ΑΡΧΩΝ ΠΑΛΕΙΣ ΣΥΛΛΑ: ΠΑΙΣΙΟΝ ΑΠΟΤΕΛΩΣΑ ΗΝ
ΠΑΣΙΛΙΤΗ ΣΥΛΛΑ (2 ΣΗ) ΦΩΣΤΗΣ::
- Φ. 16 ΛΕ ΦΩΣΤΗΚΗ ΔΙΑΓΗ ΖΩΣΗ ΔΙΦΗΚΗ ΡΑΜΠΑΛΘ ΝΩΣ::
ΑΞΙΛΑΝ ΔΙΓΗ ΣΥΛΛΑ ΗΠΟΤΑΨΙΤΗΣ:: ΜΗΤ 27:40: ΡΗΦ 19:2-3
- Φ. 17-18 ΠΑΛΙΗΣ ΣΥΛΛΑ ΔΗΤΗ ΔΙΠΟΙΝ ΜΗΙΟΝΑΚΗΣ: ΔΙΦΗ
ΜΗΦΙΛΗΣ ΔΙΓΗ ΣΥΛΛΑ::
○ "ΔΙΠΟΙΝ ΖΩΣΗ ΔΙΑΓΗ... ΠΑΛΙΗ ΗΚΑΙΛΑΤΗΣ: ΑΞΙΟΠΟΙΩΝ
ΔΙΑΓΗ ΖΩΣΗ ΔΗΤΗΣ:...ΛΑΜΠΩΝ ΑΞΙΟΣ ΠΑΛΙΗ ΒΟΡ
ΑΞΙΟΠΑΙΛΑΤΗΣ ΑΞΙΟΣ ΑΞΙΦΕΛΛΩΣ ΤΗΠΟΙΔΗΣ: ΕΥΦΗ
ΔΙΠΟΙΝ ΑΙΟΛ ΠΑΙΛΑΤΗΣ ΤΗΚΑΙΛ ΠΑΛΙΟΣ ΤΟΠΟΙΟΣ ΒΟΡ
ΤΗΠΟΙΛΑΤΗΣ ΡΑΜΠΑΛΛΩΣ ΡΑΜΠΑΙΗΣ ΦΛ ΕΔΕΛΛΩΣ ΗΞΙΟ
ΝΩΣ::" ΡΗΦ 19:23-24

□ አካላዊ ሥዕና

(Physical agony)

ከፍል - ቁ. 14-15

- "እንደ ወሂ የራስስው" የሚለው ስራ ፍቃድ አካላዊ ይካም ካማሳያቱ በለፈ የአየሻ ይሞ በሽንት ወታ፡ በፋይዳሰና ጽጌበት ቅጥር ማረ፡ በእደባባይ፡ በመንገድ፡ በመስቀል ላይ ፍሰድል፡፡ እየተከለምን በይመ አጥቃቻል፡፡ ጽኑን ሰውጭም ይሞና ወሂ ፍሰታል፡፡ የቁ 19:34
- "እጥንቶችም ሆኖ ተለያዩ" የሚለው ሆኖ በስቀላት ወቂት በስዕናት ካብደት ምክንያት መግጣመሸዋች የሚለያየበትን (dislocation) የተለመደ ካስተት ይጠቀማል፡
- "ታይለ እንደ ገል ደረቅ፡ በዘርሱም ምለስ ተጠሪ" በይም መፍሰሰና በአካላዊ ይካም የሚገበሩን ጥማት (dehydration) ያመለከታል፡፡ እየሻ በመስቀል ላይ ስለ ካፍተኝ ጥማት አጋጥምቻል፡ ይህንንም በቋላት ገልጸናል፡
  - "...ሁሉ እንደተፈጻሚ አመቆ የመጀከኬ ቅል ይፈጸም ኮንደ ተጠማሁ አለ፡" የቁ 19:28
- "ወደ ፍጤም አስቀ አውረድኩኝ" ለምት አፈጻ የቀረበበትን ጥግ ያሳያል፡፡ የአየሻ ስቅለትም በምት ተደምደሚል፡፡

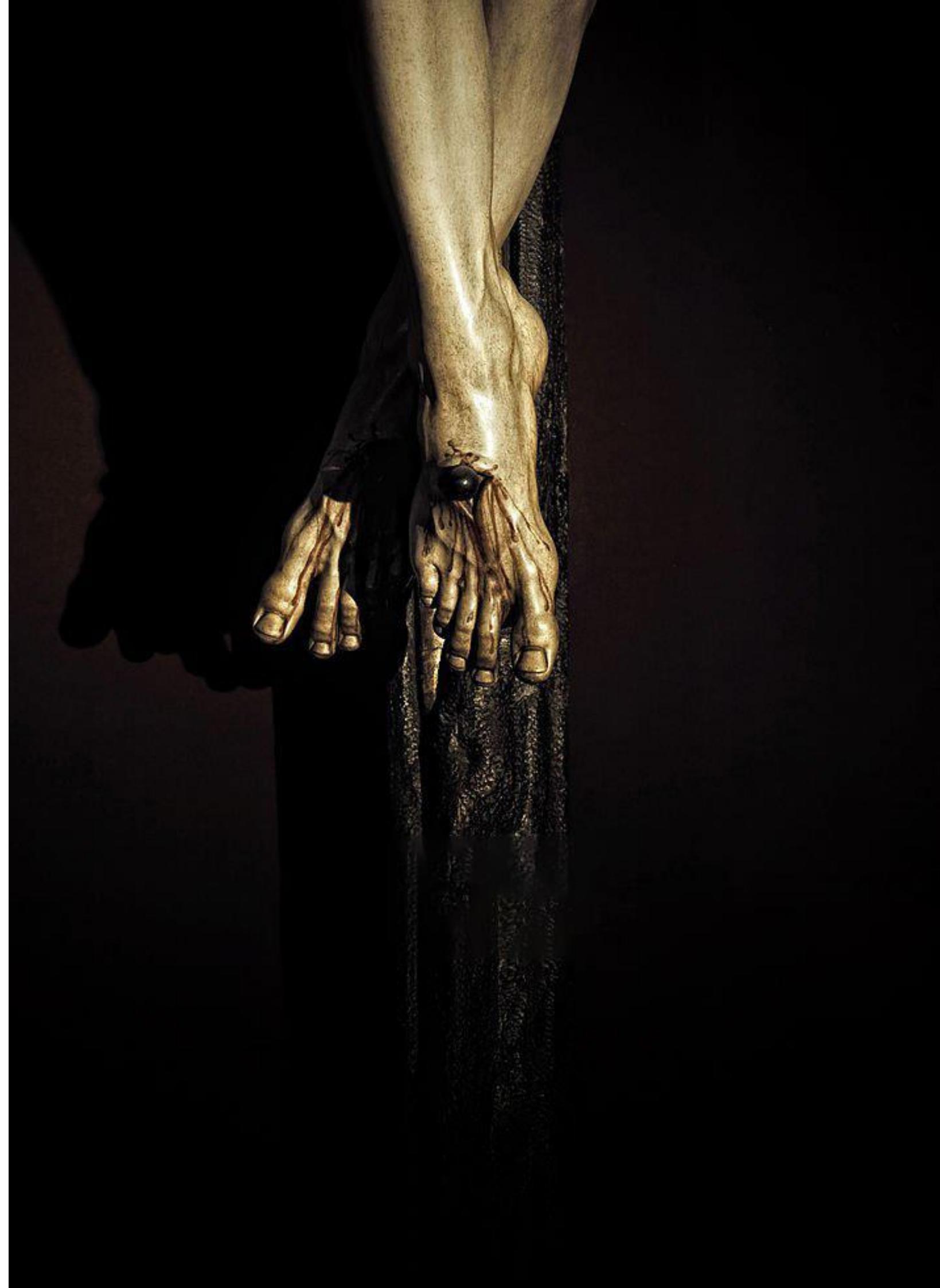

□ "ትልኩና"

("They pierced My...")

ክፍል - Φ. 16

- "እኝናና እገዢናን ቅነከሩኝ" ይህ ከእያስደን ወጪ ማን
ለሆን ይችላል?
  - "እርስተ ማን:: የቃንከሩን ምልከት በእኝቃ ካላየሁ-
ጣቃንም በቃንከሩ ምልከት ካላገበሱ እኝንም በትኑ
ካላገበሱ አላምንም አላቻው::" የተ 20:25
- ልብ ሌንለው የሚገባው ነገር ደግሞ ይህ መዝመር ሲቀፍ
(ከከርስቶስ ሌደት 1000 ዓመት በፊት ማለት ነው)
ስቀለት የሚጠለው የቅጣት መንገድ አልተፈለሰፈም ነበር::
- ስቀለት በፋይው መቶ ክ/ክመን ቁ.ክ በፋርስ ለጠው
መንግስት የተቋሙ ሌሆን ለማውያን ማን ለማዋ ያልሆነ
ማንኛውንም ካር በከበድ ቁጣት ለመቆጣት እሁን
ወዳምናው-ቀው መልካ ቁይረውታል::

❑ "ደለል!... እደልም!"

(It says... it doesn't say)

- እንደ ሌቦ የሰው ስንጋር ያሉ ተቁዋሚዎች "ቍነከሩኝ"
የሞትለዋን ቅል ክርስቲያን መዕክፈ ቅድመ ተርጋማዎች
የሰጠት ነው እንዲ በተከከል የሚለው "እንደ እንበሰቻ
በአድና በአግሪቹ ፍቃው" ነው በፊል:: ይህ በሁለቱ ቅልት
መከከል ያለቻውን የአንድት ፍልጫ ሌቶት በመጣቀም
መሠረተዋ ተርጋሙን ለማጥሩት የተደረገ ጥረት ነው::
- ክክርስቶስ ልደት በፊት በንድቃው-2ኛው ካ/ዘመን
በክርስቲያኖች ስይሆን በአድሮድ የተተረገሙው በ70
ለቃኑት ተርጋም (Septuagint) ቅልን ወደ ገዢ ውሃኑን
(ōryxan) አረከኩን በለ ተርጋምቻል ፍቃውም "መጥኝ"
ወደም "ቍነከሩኝ" ማለት ነው::
- ከዘህ በተጨማሪም ከሁሉ ጥንቃቄ የሆነው በመት ባሻር
(200-68 ዓ.ቁ.ካ) የተገኘው ቅድመ ደግሞ ቅልን ዘሩ (kāru)
"ከኑ" በለ ያሳቀምበዋል:: ተርጋሙም "ቆኑ ማውጣት"
ወደም "መብርበር" ነው:: ይህ ቅልን ያከበደው ይሆን
እንዲ አያላዝበው::

□ የገኘዣና አገልግሎት

አዋጅ ማረጋገጫ

(Proclaiming God's Name and Work)

ክፍል - ቁ. 21-31

- እነዚህ ቁጥር እስከሁን ከነበሩት በተቋሬኑ በfuture tense የተቀመጥ ሲሆን መሬምርያ አይሁድ (ቁ.23-25) ቁጥሪው እስከብዴ (ቁ. 27-31) በዚህ ክስተት ምክንያት እግዢልብዕር ስላደረገው ነገር እንደሚያመሰግኗት ይኖገራል::
- ቁ. 31-32 ደንሞ የሚለኝው ተወስዶ፣ መጨው ተወስዶ፣ ጥና ያልተወስዶው ተወስዶ ሁሉ ይረዳቸን እንደሚናገሩ ይሳያል::
- እያከተሉ የሙሉ 22ን የመሬምርያ ስንኩ እንደተናገረ ሁሉ የመጨረሻውን ስንኩ የሚጠቀም ነገር ተናገሩ ነፃነትን ለእና በዚነት ስጠ::

"ተፈወሙ!"

– የአ 19:30

It is finished /done/

– John 19:30

That He has done this.

– Ps 22:31

